

Een portret van debuterend schrijver, dichter en columnist Katja Gebbink:

‘Als ik schrijf ben ik zielsgelukkig’

Onlangs debuteerde Katja Gebbink met twee boeken; een roman en een dichtbundel. Wie is zij en wat drijft haar? Tijdens een geanimeerd gesprek aan de witgeverfde, grote, houten keukentafel in haar sfeervolle keuken ontvouwt zich het beeld van een gedreven maar realistische schrijver: ‘Ik steek mijn kop boven het maaiveld uit, wat niet wil zeggen dat ik niet kwetsbaar zou zijn. Want dat ben ik wel degelijk.’

‘Vanaf het moment dat ik kon schrijven, schreef ik gedichten,’ vertelt Gebbink. ‘Lichtvoetig en serieus tegelijk. Een vreemde combinatie, dat besef ik wel, maar het is eigenlijk altijd mijn stijl gebleven. Ik wil lezers meenemen in een soort van cadans, zoals een componist je meevoert op de tonen van muziek. Er zit altijd een diepere laag in mijn teksten. Een moraal, een levensvisie, een kwinkslag of een intense emotie.’ Gebbink zwijgt even, aait de honden die aan haar voeten liggen in haar huis in het bos en vervolgt: ‘Vaak krijg ik te horen van lezers dat het lijkt alsof ik rechtstreeks tegen hen praat. Een groter compliment kun je me eigenlijk niet geven. Dat mensen in mijn teksten lezen wat ze zelf ervaren, meemaken en voelen. Dat is toch geweldig.’

Intens, maar eenzaam

Gebbink is getrouwd en heeft vier kinderen. In de jaren voordat ze de pen weer oppakte zorgde ze thuis voor de kinderen. ‘Ik heb geen letter geschreven die tien jaar. Werd volledig in beslag genomen door het moederschap.’ Een bewuste, keuze, die haar niet altijd in dank werd afgenomen. ‘Ik moest me vaak verantwoorden. “Je bent je studiegeld niet waard”, hoorde ik regelmatig.’ Ze zucht. ‘Maar, ach, gelukkig heb ik me daar niet veel van aangetrokken.’ De geboren Achterhoekse wrijft een blonde lok uit haar gezicht als ze zegt: ‘Achteraf bezien was het een hele intense, maar ook eenzame tijd in mijn leven. Iedereen knalt langs je heen als een opgevoerde brommer. Kleine kinderen zetten de tijd stil. Ik heb vaak de minuten zien wegtikken.’

Als een mokerslag

Toch zou ze het, mocht ze het overdoen, weer net zo doen. Trots: ‘Onze kinderen zijn stevige, zelfstandige mensen geworden die tegen een stootje kunnen. Ze hebben een veilige en goede basis meegekregen en kunnen nu langzaam maar zeker hun vleugels uit gaan slaan.’ Toen haar kinderen allemaal op school zaten heeft Gebbink een jaar lang nagedacht over wat ze wilde. ‘Ik was pas 37 en besepte opeens dat ik de drang om te schrijven naar de achtergrond had verdrongen, alsof het niet meer bestond.’ Dit besef raakte haar ‘als een mokerslag’. Vanaf dat moment gingen de woorden weer stromen. Haar kinderen had aanvankelijk moeite met de verdeelde aandacht. ‘We hebben ze echt moeten leren dat mama nu ook met andere dingen bezig was. Dat waren ze natuurlijk helemaal niet gewend. Uiteindelijk denk ik dat het voor het losmakingsproces juist heel goed is geweest dat ik mijn eigen weg ben gegaan. Nu zijn ze juist supertrots en maken ‘reclame’ voor mij als schrijver. Ontroerend.’

Katja Gebbink (1969) verruilde na haar studies journalistiek en tekstwetenschap haar literaire ambities lange tijd voor het gezinsleven. Maar haar poëtische bloed kruipt waar het niet gaan kan. In korte tijd schreef ze een roman, een dichtbundel en meer dan honderd columns. Tijdens haar onstuimige zoektocht naar de ‘waarheid van leven’ doet ze indrukken op die ze op gevoelige wijze en met een fluwelen lyriek vastlegt. Ze is eigenzinnig, scherp van geest en weet de aandacht van haar lezers vast te houden van de eerste tot de laatste zin. Haar wervelende schrijfstijl ontroert, ontlokt een glimlach of beukt genadeloos in op het gemoed.

Enthousiast en gepassioneerd

Kenmerkend voor Gebbinks karakter is haar enthousiasme. Ze vertelt gepassioneerd en met heldere stem over haar grote liefde: het schrijven. 'Ik kan domweg niet anders. Het schrijven is, naast mijn gezin, mijn levensdoel. Als ik schrijf ben ik zielsgelukkig. Meer heb ik niet nodig.' Op de vraag of ze nooit eens verlegen zit om inspiratie zegt ze: 'Zelden. Als ik voel dat het werk stopt ga ik iets anders doen. Naar buiten met de honden of simpelweg boodschappen doen. Ik ben een observator en laat me dan ook vaak inspireren door wat zich aandient. Dat kan een geur zijn, of een beeld of een woord dat ik opvang.'

Ze kijkt op de klok en vraagt of ik ook zin heb in een glas koele, witte wijn. Na een paar minuten is ze terug met twee gevulde glazen en wat tapas. Ze trekt haar benen onder haar lijf en praat verder. 'Naast rust zoek ik soms ook bewust naar onrust en verwarring. Het is net alsof ik dat nodig heb om te kunnen schrijven. Vooral bij de romans gebruik ik die tactiek om 'diep' te kunnen gaan. Los te komen van mijn dagelijkse leven. Ik kan bijvoorbeeld niet schrijven over iets dat mij tien jaar of nog langer geleden is overkomen. Dat is geweest en voorbij. Het werkt eerder andersom bij mij, hoe bizar dat ook klinkt. De werkelijkheid van mijn leven krijgt pas vorm nadat ik het verhaal dat ik wil schrijven al heb bedacht.'

Gevoelens kun je niet verzinnen

Mijn volgende roman 'Vluchtoord' zat na een jaar broeden in mijn hoofd, tot aan de laatste regel toe. Ineens vielen alle puzzelstukjes op de juiste plek en kreeg ik de titel als vanzelf aangereikt. Dat is een cadeau. Daar doe ik het voor. Ik heb zelf niet zo heel veel te vertellen over de inhoud. Een verhaal maakt zichzelf. Ik ben slechts de doorgever ervan. Dat klinkt misschien raar of zweverig maar soms ben ik zelf verrast over wendingen of ontwikkelingen. Ik hoef ook niet te proberen een compleet fantasieverhaal te bedenken. In de kern van alles wat ik schrijf zit mijn leven, heden, verleden en in zekere zin ook de toekomst.' Op de vraag of haar boek dan als autobiografisch mag worden beschouwd moet ze hartelijk lachen. 'Het verhaal mag deels verzonnen zijn, maar de essentie moet iets van mijzelf zijn. En dat hoeven niet eens de feiten te zijn. Feiten kun je verzinnen. Gevoelens niet! Voor mij is schrijven pure emotie. Ook in mijn tweede boek zit veel van mijzelf, al staat het toch wel wat verder van mij af dan mijn debuutroman.' Binnen drie maanden was haar eerste roman "De ontmoeting" klaar. Gebbink: 'Ik heb gewerkt als een bezetene. Zo nu en dan zelfs stoïcijns met iedereen om me heen.' Tegelijk met de flow die toen ontstond schreef ze haar eerste gedichtenbundel "Over de liefde enzo". 'Je zou de boeken eigenlijk als duo moeten zien. Ze kunnen zonder elkaar, maar zijn in feite een koppel.'

"Met haar treffende woordkeus en listige perspectiefwisselingen weet Katja Gebbink situaties te schetsen waarin eenieder die weleens worstelt met het leven zich zal herkennen. De ontmoeting is verontrustend realistisch." (Ed Lute, schrijver en redacteur)

"Deze roman over een gepassioneerde liefde is een spannend en gemakkelijk leesbaar verhaal dat ritmisch en met veel gevoel voor taal is geschreven. Een veelbelovend debuut." (Ewoud Butter, schrijver)

Uitgeverij Lidenskap

In de afgelopen drie jaar heeft Gebbink er voor gezorgd dat haar 'schrijven' een bedrijfje werd. Ze heeft bewust alles in eigen hand gehouden en vertelt dat dat een trend is die je vanuit Amerika ziet overwaaien. Volgens haar geven daar steeds meer schrijvers hun boeken uit in eigen beheer. Daarom richtte de schrijver zelf een uitgeverij op: Lidenskap (Lidenskap betekent passie in het Noors). 'Ik wilde vooral kwaliteit leveren en heb heel veel tijd besteed aan details. En vooral ook de beste mensen ingehuurd voor ontwerp, opmaak, correctie, fotowerk en marketing. Eerlijk is eerlijk, zonder al die anderen had ik dit niet gered. Want behalve gepassioneerd schrijven komt er een heleboel ander werk bij kijken, dat ik veelal wist te volbrengen dankzij de opbeurende en stuwende kracht van anderen.' Of ze ook andere schrijvers in haar fonds wil onderbrengen weet Gebbink nog niet. 'Er is wel een aantal debutanten dat mij die vraag heeft gesteld. Misschien iets voor de toekomst.'

Luisteren naar je innerlijke drijfveer

Gebbink beschrijft zichzelf als een gelukkig mens. 'Dat komt omdat ik uiteindelijk toch dicht bij mijzelf blijf. Dat is ook wat ik in mijn werk wil vertellen. Blijf alsjeblieft bij jezelf, ook al kost je dat soms enorm veel moeite. Misschien zit er toch wel een moraalridder in mij. Vertel de waarheid, ook aan jezelf. Draag geen maskers. Wanneer je sterk voelt dat je iets moet doen, laat je dan niet weerhouden. Zonder nu direct esoterisch te willen klinken; ik geloof wel dat we hier zijn met een doel. Juist daarom moet je luisteren naar je innerlijke drijfveer. De ontmoeting móést ik eenvoudig schrijven. Het maakt deel uit van mijn pad.'

In 'De ontmoeting' (roman) komt alles samen. Heden en verleden, verliefdheid en afschuw, aanbidding en boosheid strijden om de eerste plek nadat Bieke na vele jaren weer contact opneemt met haar jeugdvriend Pablo. Hun ontmoeting heeft ontwrichtende gevolgen.

De ontmoeting door Katja Gebbink

ISBN 978 90 815 8711 2

Te koop bij boekhandels en online bij www.lidenskap.nl

De gedichten in 'Over de liefde enzo' vormen een wonderlijke mix van eenvoud en duizelingwekkende diepten. Met ritmische precisie weet Katja Gebbink sfeer, emotie en ontroering op te wekken.

Over de liefde enzo door Katja Gebbink

ISBN 978 90 815 8712 9

Te koop bij boekhandels en online bij www.lidenskap.nl